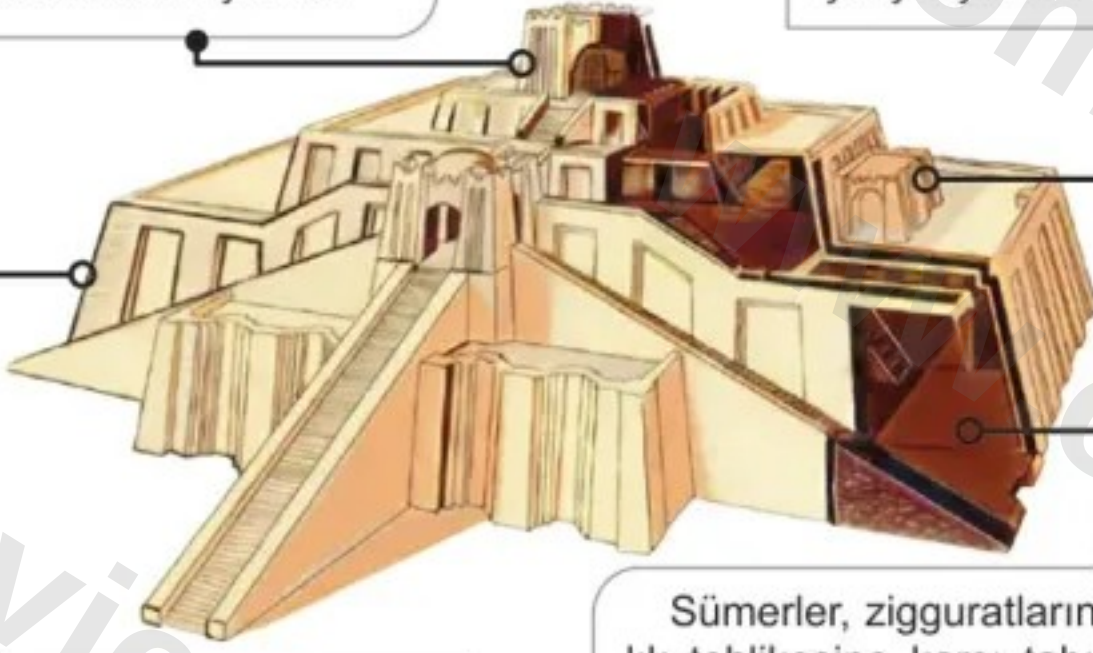

Sümerlerin şehir merkezlerinde “ziggurat” adı verilen yapılar bulunmaktadır (Görsel 3.40). Genellikle yedi katlı olarak inşa edilen bu yapılar, birer tapınak olarak bilinse de farklı amaçlarla da kullanılmıştır. Zigguratların özellikleri ve kullanım amaçları aşağıdaki bilgi görselinde verilmiştir. Bilgi görselini inceleyiniz ve soruyu cevaplayınız.

Kaynak 4

En üst katlar rasathane (gözlemevi) olarak kullanılmıştır. Bu sayede Sümerli gök bilimciler takımyıldızın haritasını oluşturmuş, bazı gezegenleri belirlemişlerdir. Ayrıca Ay'ın hareketlerini gözlemleyip ay yılı esaslı takvimi yapmışlardır. Bu takvim, tarihte bilinen ilk takvim olmuştur. Bunun yanı sıra günlük zaman dilimlerini saniye, dakika ve saat olacak şekilde belirlemişlerdir.

Ara katlarda yöneticilerin yanı sıra okul ve tapınak bulunmaktadır. Kral, şehri buradan yönetmiştir. Eğitimde çivi yazılı kil tabletler kullandıkları için okullarına “tablet evi” demişlerdir. Böylece yazıyı icat etmekle kalmamış, yazının öğretilmesi ve yayılması için de çalışmışlardır.

Zigguratlar aynı zamanda arşiv ve kütüphane işlevi de görmüştür. Halkın kültürel varlığını yansıtan en değerli metinler buralarda saklanmıştır. Kâtiplerin kopya ettiği eski eserler ve kitaplar ile zengin bir kütüphane oluşturulmuştur.

Sümerler, zigguratların alt katlarını kıtlık tehlikesine karşı tahıl ambarı olarak kullanmışlardır. Buralarda tahılın yanı sıra zor zamanlarda kullanılmak üzere değerli madenler ve eşyalar da depolanmıştır. Tapınaklar, zor zamanlarda yoksullara ambarlarını açarak bir sosyal güvenlik hizmeti de sunmuştur.

Görsel 3.40

Kara, K. (2017). s.16-20, Yıldırım, R. (2011). s.91

? Bilgi görselinde verilenlere göre zigguratların kullanımı Sümerlerin ortak mirasa hangi katkıları yapmasını sağlamıştır? Yazınız.

Zigguratların rasathane olarak kullanılması Sümerlerin gök cisimlerini gözlemlemelerini ve takvim geliştirmelerini sağlamıştır. Okul olarak kullanılması eğitim ve yazının yayılmasına katkı sağlamıştır. Arşiv ve kütüphane olarak kullanılması bilgilerin ve eserlerin korunmasını sağlamıştır. Ambar olarak kullanılması ise tarım ürünlerinin depolanmasını ve zor zamanlarda insanların ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamıştır. Böylece Sümerler astronomi, matematik, eğitim, yazı, kütüphanecilik ve tarım alanlarında ortak mirasa katkıda bulunmuşlardır.

Sümerler hakkında daha fazla bilgi